

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 568/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., K., zastúpeného advokátom JUDr. P. H., N., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 130/2011 a jeho rozsudkom zo 6. októbra 2011 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 132/2012 a jeho uznesením z 11. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2013 doručená sťažnosť A. B. (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „navrhovateľ“, resp. „dovolateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 130/2011 a jeho rozsudkom zo 6. októbra 2011 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 132/2012 a jeho uznesením z 11. apríla 2013.

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení navrhovateľa v súdnom spore o určenie neplatnosti výpovede (skončenia štátnozamestnaneckého pomeru) vedenom Okresným súdom Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 205/2010. Okresný súd rozsudkom zo 16. februára 2011 sťažovateľov návrh zamietol. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 8 Co 130/2011 zo 6. októbra 2011, ktorým potvrdil prvostupňový rozsudok. Dovolanie sťažovateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 132/2012 z 11. apríla 2013 odmietol.

3. *Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: „Krajský súd v Nitre ako odvolací súd potvrdil napadnutým rozsudkom rozsudok súdu prvého stupňa...*

Krajský súd sa vo svojom odôvodnení nijak nezaoberal niektorými odvolacími dôvodmi, na ktoré sťažovateľ vo svojom odvolaní poukazoval, a to skutočnosťou, že prvostupňový súd nevyhovel návrhu na vypočutie svedkov, čím došlo k porušeniu základných procesných práv účastníka konania na preukázanie svojich tvrdení vykonaním dokazovania. Súd teda neumožnil sťažovateľovi vykonanie dôkazu – vypočutie navrhovaných svedkov a neumožnil navrhovateľovi vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu. Podľa ustanovenia § 123 O. s. p., účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali. Takýmto postupom prvostupňového súdu, ktorý postup nebol v odvolacom konaní napravený, sa účastníkovi konania – sťažovateľovi odňala možnosť konať pred súdom...

Uvedenými skutočnosťami a námietkami sťažovateľa sa okrem Krajského súdu v Nitre nezaoberal ani Najvyšší súd v Bratislave v odôvodnení odmietnutia dovolania.

Pritom však ide o námietky preukazujúce, že sťažovateľovi bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom a to nesprávnym postupom súdu, ktorý mal za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania. Výsluch svedkov je významným dôkazným prostriedkom, a to najmä v situácii, keď súd nemá možnosť sa oprieť o iné dôkazy svedčiace za alebo proti tvrdeniu sťažovateľa, tak ako to bolo v tomto prípade...

Mám za to, že Najvyšší súd SR ani Krajský súd v Nitre riadne neodôvodnili svoj právny názor o platnosti dojednanej skúšobnej doby a jej súladu so zákonom a riadne neodôvodnili ani nevykonanie navrhovaných dôkazov – výsluchu svedkov, uspokojili sa len skonštatovaním, že právom prvostupňového súdu je rozhodovať o prípustnosti navrhovaného dôkazu. Nebolo riadne odôvodnené, prečo súd nevyhovel takémuto návrhu, najmä za okolností, keď súd iným spôsobom nedokazoval tvrdenie sťažovateľa o tom, že bol na neho vyvíjaný nátlak pri súhlase so skúšobnou dobou. Najvyšší súd SR ani Krajský súd v Nitre sa nezaoberali ďalšími námietkami sťažovateľa, podrobne popísanými v tejto sťažnosti a ponechali, ich nepovšimnuté, čím porušili práva sťažovateľa garantované ústavou a medzinárodnými dohovormi.“

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„a) Uznesením Najvyššieho súdu... sp. zn. 3 Cdo 132/2012 zo dňa 11. 4. 2013 a rozsudkom Krajského súdu... z 6. 10. 2011 sp. zn. 8 Co 130/2011 ako aj v konaniach, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzali, došlo k porušeniu základných ľudských práv a slobôd sťažovateľa, vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 Ústavy... v nadväznosti na čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., ako aj čl. 36 ods. 1 Listiny...

b) Ústavný súd... zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu... sp. zn. 3 Cdo 132/2012 zo dňa 11. 4. 2013 ako aj rozsudok Krajského súdu... z 6. 10. 2011 sp. zn. 8 Co 130/2011 a vec vracia Krajskému súdu... na ďalšie konanie.

c) Najvyšší súd... je povinný... zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 3,000,- €. Krajský súd... je povinný... zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 3.000,-.

d) Ústavný súd... priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 260,32 €...“

II.

5. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Sťažovateľ sa domáhal toho, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označenými rozhodnutiami menovaných všeobecných súdov.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného

práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 264/2011).

9. Sťažovateľ sa vo svojej sťažnosti domáhal vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu z 11. apríla 2013, ktorým dovolanie sťažovateľa odmietol „*podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p.*“, a jemu predchádzajúcim potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu zo 6. októbra 2011 (pozri body 1 a 4).

10. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred všeobecným súdom úspešný vrátane odvolacieho konania či konania o dovolaní. Z toho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04,

IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07). Rovnako ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 252/2012).

12. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

13. Ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku (odvolania či dovolania) uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného odvolania či dovolania vôbec boli naplnené.

14. V tejto súvislosti ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný

súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

15. Právo na súdnu ochranu (ako aj právo na spravodlivé súdne konanie) sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené v písm. a) až g) tohto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

16. Ústavný súd z tohto hľadiska (body 14 a 15) preskúmal rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 132/2012 z 11. apríla 2013, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone. V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd po uvedení priebehu a výsledku konania na okresnom súde v podstatnom oboznámil rozhodnutie, faktické a právne závery krajského súdu:

„Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 6. októbra 2011 sp. zn. 8 Co 130/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 O. s. p. potvrdil. Stotožnil sa so skutkovými zisteniami i právnymi závermi súdu prvého stupňa, ako aj s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia, ktoré si osvojil. Osobitne poukázal

na skutočnosť, že zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe, účinný od 1. novembra 2009, neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia upravujúce problematiku skúšobnej doby pre prípady, keď štátnozamestnanecký pomer na neurčitý čas, založený podľa tohto zákona, bezprostredne nadväzuje na štátnozamestnanecký pomer dočasný, založený podľa zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe, účinného do 31. októbra 2009. Dohodnutie skúšobnej doby pritom umožňujú oba predpisy. Ak teda bola skúšobná doba dohodnutá aj pre neskorší štátnozamestnanecký pomer, nemožno také dohodnutie považovať za neplatné. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.).“

Následne oboznámil podstatu dovolacej argumentácie sťažovateľa:

«Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil ustanoveniami § 241 ods. 1 písm. a), b), c) O. s. p. Namietal právne závery súdov o platnosti opätovne dohodnutej skúšobnej doby, nakoľko sú dôsledkom nesprávnej aplikácie § 28 ods. 2 a § 17 ods. 3 zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe. Okolnosti uzavretia služobnej zmluvy, ktoré mali za následok neplatnosť jej ustanovení o skúšobnej dobe, chcel žalobca preukázať výpoveďami svedkov, čo mu však súd prvého stupňa neumožnil. Tým porušil ustanovenie § 123 O. s. p., čo viedlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom [§ 237 písm. f) O. s. p.], a zároveň k neúplnému zisteniu skutkového stavu veci. Odvolací súd uvedené pochybenie nenapravil, a nezaoberal sa ani námietkou neurčitosti ustanovení zmluvy o skúšobnej dobe, hoci žalobca oboje namietal v odvolaní. Konanie zaťažuje i vada spočívajúca v tom, že o návrhu, ktorý je žalobou v zmysle § 249 a nasl. O. s. p., nekonal krajský súd príslušný podľa § 246 ods. 1 O. s. p., ale vecne nepríslušný okresný súd. Súdny navyše konali s nesprávne označeným žalovaným. Žalobca na základe výzvy súdu prvého stupňa pod hrozbou odmietnutia podania opravil pôvodné označenie žalovaného „O. N.“ na „S., O., N.“ Nové označenie žalovaného však nebolo správne, nakoľko O. N. vo veci nekonal za Štát, ale sám za seba. Napriek tomu súdy vo veci konali a rozhodli bez odstránenia tejto prekážky. Z uvedených dôvodov navrhol dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec „vrátiť“ súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. napadnutý rozsudok zmeniť a návrhu vyhovieť.“...»

Svoje rozhodnutie odôvodnil najvyšší súd takto:

„Najvyšší súd... ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Žalobca dovolaním napadol rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesné prípustné.

Vzhľadom k zákonnej povinnosti (§ 242 ods. 1 O. s. p.) prihliadnuť na existenciu procesných väd konania, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť rozhodnutia, skúmal dovolací súd prípustnosť dovolania aj podľa § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O. s. p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania.

Ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým nie je dovolanie v zmysle § 238 O. s. p. prípustné. Právne relevantné nie je však samo tvrdenie dovolateľa o takejto vade, ale iba zistenie, že v konaní k tejto vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a) až e) O. s. p. netvrdil a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Podľa názoru dovolateľa je konanie postihnuté vadou podľa § 237 písm. f) O. s. p., spočívajúcou v nevykonaní navrhnutých dôkazov, v porušení § 123 O. s. p., a vo vecnej nepríslušnosti súdu, ktorý vec prejednal v prvom stupni.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O. s. p. sa rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod). Z obsahu spisu, nevyplýva, že by dovolateľovi bolo niektoré z týchto práv odňaté.

Dokazovaním je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. U S 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania. Nevykonaním žalobcom navrhnutých dôkazov (výsluchom svedkov) nemohlo dôjsť ani k porušeniu práv žalobcu podľa § 123 O. s. p.; citované ustanovenie totiž zaručuje právo účastníka konania vyjadriť sa k návrhom iného účastníka konania (nie vlastným) na dôkazy, ako aj k dôkazom, ktoré už boli vykonané.

K námietke dovolateľa o vecnej nepríslušnosti súdu prvého stupňa dovolací súd odkazuje na právny záver, formulovaný v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2011 sp. zn. 4 Nds 3/2011, podľa ktorého nadobudnutím

účinnosti zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe (t. j. 1. novembrom 2009) skončenie Štátnozamestnaneckého pomeru výpoveďou zo strany služobného úradu stratilo charakter individuálneho správneho aktu a pretransformovalo sa na jednostranný právny úkon obdobný výpovedi zamestnávateľa z pracovnoprávneho vzťahu. Z tohto dôvodu žaloba na určenie neplatnosti takéhoto právneho úkonu a na uplatnenie nárokov z neho nepodlieha súdnemu prieskumu zákonnosti rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy podľa piatej časti O. s. p. v rámci správneho súdnictva (§ 244 a nasl. O. s. p.). Prostriedkom obrany je určovacia žaloba podľa § 80 písm. c) O. s. p. a žaloba na plnenie podľa § 80 písm. b) O. s. p. Určenie vecnej a miestnej príslušnosti súdu sa vo veci takýchto žalôb spravuje ustanoveniami § 9 až § 11 O. s. p. a § 84 a nasl. O. s. p., nie ustanoveniami upravujúcimi vecnú a miestnu príslušnosť súdov podľa piatej časti O. s. p. (§ 246 a § 246a O. s. p.) pre účely preskúmania zákonnosti a postupov orgánov verejnej správy.

Prípustnosť dovolania teda z § 237 písm. f) O. s. p. nemožno vyvodiť.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že dovolateľ namieta i nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Uvedená skutočnosť by v prípade opodstatnenosti zakladala tzv. inú vadu konania [§ 241 ods. 2 písm. b) O. s. p.].

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O. s. p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde, o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

Obdobne tieto závery platia pre nesprávne právne posúdenie veci [§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.]. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny

predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorý by v prípade opodstatnenosti mal za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia; samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné. O taký prípad v prejednávanej veci nejde.

K námietke dovolateľa o nesprávnom označení žalovaného dovolací súd uvádza, že podľa § 2 ods. 1 zákona č. 515/2003 Z. z. o krajských úradoch a obvodných úradoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. decembra 2012 boli obvodné úrady právnickými osobami, ktoré majú spôsobilosť byť účastníkmi konania a konať samé za seba. Pôvodné označenie žalovaného bolo teda správne. K uvedenému záveru zjavne dospel aj súd prvého stupňa, avšak až potom, ako žalobcu (nesprávne) vyzval na opravu označenia žalovaného. Súd prvého stupňa toto svoje pochybenie napravil tým, že ďalej v konaní žalovaného označoval správne, t. j. tak, ako ho pôvodne označil žalobca. Uvedený postup však nezaložil žiadnu procesnú vadu konania, ani nemal vplyv na rozhodnutie o veci samej.

Keďže v prejednávanej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.“

17. Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného konštatuje, že v dovolacom konaní nedošlo k odňatiu možnosti preskúmavania napadnutého výroku odvolacieho súdu, pretože najvyšší súd postupoval v súlade s normami občianskeho súdneho konania, ak odmietol dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu „v zmysle § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p.“ ako neprípustné. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 132/2012 z 11. apríla 2013 obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok

skutkových a právnych záverov a nejde o arbitrárne rozhodnutie nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

18. Z uvedených skutočností vyplýva, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a možnosťou porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taký vzťah, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti na ďalšie konanie po jej predbežnom prerokovaní. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Sťažovateľ ďalej namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 130/2011 a jeho rozsudkom zo 6. októbra 2011, ktorým na odvolanie sťažovateľa rozsudok okresného súdu č. k. 13 C 205/2010-85 zo 16. februára 2011 potvrdil.

20. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.

21. Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje,

nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na spravodlivé súdne konanie stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

22. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

23. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04, I. ÚS 200/2012) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

24. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

25. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

26. Po odmietnutí sťažovateľovej sťažnosti ako celku nebol už právny dôvod zaoberať sa jeho ostatnými návrhmi, t. j. návrhom na zrušenie označených rozhodnutí menovaných všeobecných súdov, priznaním mu náhrady trov konania a primeraného finančného zadosťučinenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2013